

Täysistunto

Tiistai 15.11.2016 klo 13.59—20.15

6. Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi talous- ja rahaliiton vakaudesta, yhteensovittamisesta sekä ohjauksesta ja hallinnasta tehdyn sopimuksen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta ja sopimuksen soveltamisesta sekä julkisen talouden monivuotisia kehyksiä koskevista vaatimuksista annetun lain 3 ja 7 §:n muuttamisesta

Hallituksen esitys HE 236/2016 vp

Lähetekeskustelu

Toinen varapuhemies Arto Satonen: Lähetekeskustelua varten esitellään päiväjärjestyksen 6. asia. Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu

17.13 **Markus Mustajärvi vas:** Arvoisa puhemies! Tämä hallituksen esitys liittyy siihen, kuinka Suomessa toimitaan silloin, kun talouden niin sanottu rakenteellinen alijäämä ylittää vakaus- ja kasvusopimuksessa määritellyn keskipitkän aikavälin tavoitteen, 0,5 prosenttia, ja pakollisen korjausmekanismin tulee astua voimaan. Juuri tähän asiaan ja Suomen tekemiin korjauksiin liittyi komission taannoin ministeri Orpolle lähettämä paimenkirje. Eli käytännössä komissaari Katainen laittoi jokin aika sitten viestin Suomeen, että laittakaahan Suomen talousasiat kuntoon, kun ne jäivät niin huonolle tolalle pääministeri Kataisen jälkeen.

Esityksen keskeisin tavoite on muuttaa finanssipoliittista lakia niin, että valtioneuvoston harkintavaltaa kavennetaan sen suhteen, milloin sen on annettava eduskunnalle selonteko kasvu- ja vakaussopimuksen mukaisista keskipitkän aikavälin rakenteellisen rahoitusaseman tavoitteista poikkeamisesta ja onko sen pakko antaa julkinen kannanotto silloin, kun Valtiontalouden tarkastusvirasto ilmoittaa, ettei finanssipoliittisen lain mukaisia sääntöjä ole noudatettu. Käytännössä siis tällä uudistuksella lisätään vakaus- ja kasvusopimuksen mukaisten sääntöjen noudattamisen automatiikkaa ja kavennetaan valtioneuvoston harkintavaltaa. Hallituksen esityksen mukaan ehdotetut muutokset tukisivat sääntöperusteisen finanssipoliitiikan hoitamista.

Arvoisa puhemies! Jos lähtökohtana on — niin kuin minullakin on, ja viime kaudella oli vielä perussuomalaisilla — että kyseiset talouskuriehdot eivät ole perusteltuja, niin niiden toimeenpanoautomaatikan lisääminen ei ole hyvä asia. Se kaventaa eduskunnan valtaa, se kaventaa hallituksen valtaa, myös perussuomalaisen ministereitten valtaa. Komissio tosin sallii vuoden 2015 ohjeistuksensa mukaan vakaus- ja kasvusopimuksen rajoihin joustoja, mutta ainoastaan tietyin edellytyksin. Ja Suomi on pyytänyt näitä joustoja viitaten rakenneuudistuksiin ja investointeihin, eikä alijäämä todennäköisesti ole kasvamassa yli tuon 3 prosentin rajan, ainakaan oleellisesti. Mielenkiintoista olisi ollut nähdä, että jos ministeri Soini olisi ottanut sen ministerin paikan, mikä hänelle oli tarjolla, valtiovarainministerin

Pöytäkirjan asiakohta PTK 114/2016 vp

paikan, nyt Soini valtiovarainministerinä rukoilisi komissiolta liikkumavaraa, ja kun muistaa perussuomalaisten viime kauden puheet, niin onhan tämä muutos ollut aivan järkyttävä.

Arvoisa puhemies! Kasvu- ja vakaussopimuksen rajat ovat EU:ssa ylittyneet toistuvasti ja useimpien maiden toimesta vähintäänkin jossain vaiheessa. Suomi on vieläkin poikkeus, ja edelleen velan bkt-osuus, vähän yli 60 prosenttia, on huomattavasti euroalueen keskiarvon, yli 90 prosenttia, alapuolella. Tapauksissa, joissa rangaistustoimiin on ryhdytty, kyse on kuitenkin ollut huomattavasti suuremmista alijäämistä. Kyse ei siis todellakaan ole ehdottomista rajoista, mutta näyttää siltä, että vaikka kyse ei ole ehdottomista rajoista, perussuomalaiset ovat näihin rajoihin tyytymässä ja luovuttamassa pois ison osan kansallista harkintavaltaa.

Se, että Suomen talous on tässä tilanteessa, osoittaa, ettei hallituksen leikkaus- ja kurjittamispolitiikka ole toiminut. Talous ei ole kasvanut, työttömyys on korkealla, eriarvoisuus on lisääntynyt, ja pidemmän aikavälin kannalta keskeisiä koulutus-, tutkimus- ja kehityspanoksia on supistettu, ja mikä pahinta: vaikka nämä kaikki on tehty, valtionvelka ei kuin kasvaa. Silti hallitus haluaa sopeuttaa lisää. Vasemmistoliiton vaihtoehto on se, että ottaisimme kyllä sen 600 miljoonaa euroa lisää velkaa mutta panostaisimme sen kasvua ja työllisyyttä tukeviin kertaluonteisiin toimiin, jotka saisivat uutta kasvua liikkeelle.

Täytyy muistaa, että kasvu- ja vakaussopimuksen rajat ovat a) täysin keinotekoiset ja b) aivan järjettömät järkevän finanssipolitiikan harjoittamisen näkökulmasta. Jopa oikeistolaisina pidetyissä talouslehdissä puhutaan jo yleisesti siitä, että nyt pitäisi harjoittaa ekspansiivista finanssipolitiikkaa niissä maissa, joissa se on mahdollista, ja Suomessa se olisi mahdollista. Rakenteellinen alijäämä on käsitteenä hyvin keinotekoinen, ja monen taloustieteilijän mielestä sellaista ei voi mitenkään määrittää, sillä kaikki riippuu aina kulloinkin tehdyistä päätöksistä. Rakenteellinen alijäämä on taaksepäin katsova. Jos nyt tehdään päätöksiä, jotka nostavat talouden aiempaa suuremmalle kasvu-uralle, kaikki taannehtivat arviot menettävät merkityksensä.

Arvoisa puhemies! Muistutan vielä: Viime kaudella vastustimme yhdessä perussuomalaisten kanssa, ja yötä myöten, EU:n talouskurisopimusta. Ja mitä on nyt tapahtunut, kun perussuomalaiset haluavat tällä kaudella hyväksyä yhden sellaisen ratkaisevan liikun, joka kaventaa entisestään Suomen kansallista liikkumatilaa? Onko niin, niin kuin ovat ruotsidemokraatit tehneet naapurimassa, että heille ei ole jäänyt mitään muuta kuin pakolaispolitiikka ja sillä ratsastaminen, mutta kaikki muu on kaupan?

17.19 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa puhemies! Oli tarkoitus lähteä pois täältä. — Eivät perussuomalaiset ole lähteneet siihen, että ollaan kovin Eurooppa-myönteisiä ja näitä sopimuksia allekirjoittamassa. Silloin kun Suomi liittyi EU:hun, tulivat nämä ongelmat. Ja kun Mustajärvi nyt syyttää meitä niin sanotusti takinkäänästä: Me emme ole kääntäneet takkia missään, ainoastaan edustaja Tolppanen on kääntänyt takkinsa. Me olemme sen taakkuupaperin vastaajia, jonka te olette kirjoittaneet viime kaudella. Sitä paperia ei olisi allekirjoitettu silloin, jos perussuomalaiset olisivat olleet hallituksessa, ei varmasti. Nyt me vain joudumme noudattamaan niitä niin kauan kuin se lasku on maksettu, ja todennäköisesti sitä maksuaikaa riittää 30 vuotta vielä. Että kiitos edelliselle hallitukselle ja vasemmistolle siitä.

17.20 Markus Mustajärvi vas: Arvoisa puhemies! Edustaja Hakkarainen kyllä puhui aika lahjakkaasti ohi itse asiasta. (Teuvo Hakkarainen: Ei puhunut!) Ei tätä hallituksen esi-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 114/2016 vp

tystä ole mikään pakko hyväksyä, mutta on niin, että perussuomalaisillakaan ei ole mitään muuta, niin kuin äskeinen keskustelu osoitti, kuin pakolaispolitiikalla, maahanmuuttajilla ratsastaminen: toivotaan, että se asia nousee päällimmäiseksi, haetaan vauhtia jostain brexitistä, haetaan vauhtia Yhdysvaltain presidentinvaaleista, jotta niistä asioista, joissa kaikissa te olette kääntäneet kelkkanne, ei puhuttaisi Suomessa millään lailla.

Se vain nyt ei pidä paikkaansa. Vaikka viime kaudella ja sitä edelliselläkin kaudella käsiteltiin ja hyväksyttiin yksittäisten maiden tukipaketteja, hyväksyttiin Euroopan vakausmekanismi, joka on Luxemburgin suurherttuakunnassa perustettu pankki, jossa johtajilla on syytesuoja ja päätökset salaisia, niin jokainen osa, mitä sen jälkeen on irrotettu Euroopan vakausmekanismin näistä tukipakettivarouksista, on vaatinut eduskunnan käsittelyn. Eduskunta on päättänyt joka kerta erikseen sen, että se raha lähtee liikkeelle, ja kertaakaan tämän kauden aikana perussuomalaiset eivät ole päätöksentekohetkellä asettuneet vastahankaan. Te olette jälkikäteen hyväksyneet kaikki ne rahat, mitä Euroopan vakausmekanismin kautta on irrotettu maiden tukemiseen.

17.22 Teuvo Hakkarainen ps: Arvoisa puhemies! On ollut vähän pakko hyväksyä. Mutta minkähänlainen se maailma olisi, mitä tuo Mustajärvi edustaa tai hänen edustamansa puolue? Varmaan tuolla Pohjois-Koreassa, entisessä Neuvostoliitossa, Itä-Euroopassa oli semmoinen yhteisö, jota hän edustaa, ja varmasti talous toimii, ja nuo periaatteet näkyvät tuolla pinnan alla olevan aivan samanlaisia kuin siellä oli aikanaan. Se on sitä toveripopulismia, (Susanna Huovinen: Melkoinen väite!) mitä te käytätte täällä. Ei teillä ole haluaakaan siihen, että talous lähtee nousemaan. (Susanna Huovinen: Ohi menee asiasta!) — Välillä menee, näkyy menevän edelliselläkin. — Että tämmöiseen Mustajärven tyyliin haukutaan meitä. Me yritämme nyt kuitenkin saada talouden kuntoon tässä maassa, se on meidän ensimmäinen asiamme. Nämä pikkupossut, mille perustuslaki ja tämmöiset antavat periksi, tulevat sitten perässä. Suurin ongelma on siinä, että saadaan talous kuntoon, ja siihen on nyt ruvettu tekemään hommia.

Toinen varapuhemies Arto Satonen: No niin, aika kaukana ollaan jo itse teemasta, mutta vielä edustaja Mustajärvi.

17.23 Markus Mustajärvi vas: Arvoisa puhemies! En loputtomiin aio jatkaa tätä keskustelua, varsinkin kun keskustelu seilaa ainakin edustaja Hakkaraisen toimesta milloin missäkin päin maailmaa. Se, mitä sanoin tästä talouskurisopimuksen jatkosta, jota siis perussuomalaiset yhtenä miehenä ja naisena viime kaudella vastustivat, niin kuin tein minäkin: nyt ero vain on se, että perussuomalaiset eivät vastusta, minä vastustan edelleenkin, ja jos sanotaan, että kumpi on ollut johdonmukaisempi, niin minä olen ollut johdonmukainen siinä.

Kiistatta tämä hallituksen esitys, kun puhutaan asiasta, sitoo Suomen kansallista liikkumavaraa, sitoo valtioneuvoston liikkumavaraa. Tästä ohjeitten noudattamisesta tulee pakko ja ohje, ja silloin se tarkoittaa sitä, että entistä suurempi osa talouspoliittisesta harkintavallasta on annettu Euroopan unionille eikä suinkaan käytetä sitä kansallista liikkumatilaa, mitä pitäisi käyttää, ottaen huomioon, että Suomi on maana, kansantaloutena aivan omanlaisensa Euroopan unionissa. Meillä olisi liikkumavaraa, ja sen takia meidän pitäisi terveellä tavalla katsoa kansallinen liikkumavara, miten me teemme järkevää talous- ja työllisyyspolitiikkaa, mutta näyttää olevan niin, että perussuomalaistenkin mielestä se talous-

Pöytäkirjan asiakohta PTK 114/2016 vp

ja työllisyyspoliittinen viisaus asuu Euroopan unionissa eikä suinkaan kansallisissa päättäjissä.

Keskustelu päättyi.

Asia lähetettiin valtiovarainvaliokuntaan.